

Βιβλιοθήκη Μυτιλήνης
Επίπεδη Οδός

ΜΟΥΣΑΓΡΟΣ ΝΕΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Φ. ΔΗΜΟΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Κ. ΔΗΜΑ

Άριθ. Φύλλου 3

Παρασκευής Β'

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΔΑΥΓΙΔΑ

ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΣΑΠΦΟΥΣ

Στὴν προσπάθειά μας νὰ συγδέσουμέ τὴν παλῆ πνευματικὴν Μυτιλήνη μὲ τὴ σημερινὴ καὶ νὰ δώσουμε σπουδὲ νέους μας κείμενα δυσεύρετα, δημοσιεύουμε παρακάτω τὴν ούντομη βιογραφία τῆς Σαπφώς γραμμένη ἀπ' τὸν Ἐμ. Δαυΐδ.

Ζων

Ἡ Ἀφροδίτη ἥκουσε τότε τὴν φωνὴν τῆς καὶ παρευθὺς κατέλιπε τὸν δρόμον τοῦ πατρὸς τῆς, ἀφ' οὐδὲν ἔζευξεν ὑπὸ τὸ χρυσοῦν ἄρμα τῆς τεύρως ὀραίους στρουθούς, οἵτινες κινοῦντες συχνὰ τὰς πτέρυγάς των ἔφερον αὐτὴν ταχέως διὰ μέσου τοῦ αἰθέρος εἰς τὴν γῆν ἔστη τότε ἡ θεά ἀπέναντι τῆς ποιητρίας καὶ μὲ μειδίσμα σύρανιον ἐπὶ τῆς ἀθανάτου μορφῆς τῆς ἡρώτησεν αὐτὴν «ἴλι ἔπαθες πάλιν; διατὶ μὲ προσκαλεῖς; τι ζητεῖς ἡ μαινομένη καρδιά σου; τίς σε ἀδικεῖ, ὁ Σαπφός; ἔαν τίς σε ἀποφεύγῃ ταχέως θά σε ζητήσῃ, ἔαν δὲν δέχεται τὰ δῶρά σου, αὐτὸς θά σοι προσφέρῃ ἔαν δὲν σε φιλῇ, ταχέως θά σε φιλήσῃ καὶ ἀκουσαν μάλιστα». Ταῦτα λοιπὸν ἀναπολοῦσα ἡ Σαπφὼ ἀναφωιεῖ τέλος. «έλθε καὶ τώρα, παρακαλῶ, ὁ θεά! ἀπάλλαξόν με τῶν λυπηρῶν φροντίδων· ἔκτελεσον δι, ι ποθεῖς ή καρδία μου ἔτο παλιν σύμμαχός μου».

Εἰς τὴν τόσον θερμὴν ταύτην ἐπίκλησιν, εἰς τὴν εἰλικρινῆ ταύτην ἔξομολόγησιν καὶ προσευχὴν ἡιο ἀδύνατον βεβαίως νὰ κωφεύσῃ ἡ θεά τοῦ ἔρωτος. Φαίνεται λοιπὸν διτὶ ἐνεστάλαξε βάλσαμον ἀνακουφίσεως εἰς τὴν τετρωμένην καρδίαν τῆς ποιητρίας καὶ ἐνέβαλεν εἰς αὐτὴν καρτερίαν καὶ ἐλπίδα τοῦτο τοῦ λάχιστον ὑποδηλοῦται ἔξ ἄλλου τινὸς ποιήματος Σαπφοῦς τὸ διπότον ωσάντως διεσώθη καὶ ἐν τῷ διπότῳ αὐτῇ μετὰ θάρρος ἀνοίγει τὴν καρδίαν της εἰς τὸ πρόσωπον τὸ διπότον ἀγαπᾶ. Τὸ περιεχόμενον τοῦ ποιήματος τούτου, τὸ δι-

ποῖον δὲ Λογγίνος ὡς παράδειγμα ἀναφέρει ἐν τῷ περὶ ὕψους ἔργῳ του, ἔχει ὡς ἀκολούθως: «Μοι φαίνεται (λέγει ἡ Σαπφὼ) διτὶ εἶνε ἵσος μὲ τοὺς θεούς ἐκεῖνος, διτὶς ἀκούει τὴν γλυκεῖαν φωνὴν σου καὶ βλέπει τὸ ποθητὸν μειδίαμά σου· διτὸν σὲ βλέπω αὐτῷ, ἡ καρδιά μου ταράττεται, ἡ φωνὴ μου διακόπτεται, παραλύει ἡ γλωσσά μου, πῦρ λεπτὸν διατρέχει τὸ σῶμά μου, οἱ δόφθαλμοι μου καλύπτονται ὅποις νεφέλης, τὰ διάτα μου βομβιδοί, ἴδρως με περιλούνει, τρόμος με καταλομβάνει, καθίσταμαι ὡχρότερα τοῦ χόρτου, οχεδὸν νεκρά».

Ποῖον εἶνε τὸ πρόσωπον τοῦτο, πρὸς τὸ διπότον ἡ Σαπφὼ ἐκφράζει τοσοῦτον φλογερὸν πάθος, δὲν εἶνε δυνατὸν βεβαίως νὰ δρισθῇ ἀλλ' ἔκ τινων ἀποσπασμάτων φαίνεται, διτὶ αὐτῇ ἰδιάζουσαν συμπάθειαν καὶ ἀγάπην ἔτρεφε πρὸς τινα τῶν μαθητριῶν τῆς, ἡτις ὠνομάζετο Ἀτθίς· ἔν τινι ἔξ οὐτῶν λέγει:

ἡσάμαν μὲν ἔγδο σέθει,
Ἄτθι, πάλαι ποτά·

ἄλλαχοῦ μετὰ ζηλοτυπίας παραπονεῖται, διτὶ ἡ Ἀτθίς αὐτὴν μὲν ἀποστρέφεται, ἀποβλέπει δὲ πρὸς τὴν Ἄνδρο μέδαν.

Ἄτθι, σοὶ δ' ἐμέθεν μέν ἀπήχθετο φροντίσθην, ἐπὶ δ' Ἀνδρομέδαν πότη ἐμέθεν δ' ἔχεισθα λάθαν
(Ἔσυνέχεια στὴ 2α σελίδα)

Σ. ΑΡΝΤΑΒΑΝΗ — ΛΥΜΠΕΡΑΤΟΥ

Η ΝΟΣΟΣ ΚΑΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ

Τὸ περιοδικό μας συμμετέχοντας στὸν ἑρτασμὸν τῶν ἐιατὸν χρόνων ἀπ' τὸ θάνατο τοῦ Σολωμοῦ, προτιμέρει σήμερα τὸ παρακάτω κείμενο, που χρονικῶς ήταν ἀγνωστό σὲ πολλούς. Δημοσιεύθηκε σ.ά. 1934:

Ζων

Τὸ πενιόμα τὸν ὥθει πολλάκις εἰς πράξεις αἱ δοποῖαι διὰ τὸν μὴ γιωρίζοντα τὸν ἀδηθῆ χαρακτῆρα τοῦ ποιητοῦ, θά ήδυναντο νὰ γεννήσουν τὴν οκέψιν διτὶ ἐπρόκειτο περὶ μοχθῆράς φύσεως, ἐνώ πραγματικῶς τὸ διντίθετο συνέβαινεν. Ἡ σύζυγος τοῦ Δημητρίου διηγεῖται διτὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκλογῆς Ἐπισκόπου Ζακύνθου, ὁ ποιητὴς ἡτοί ἀνιθέτος πρὸς τὸν υποψήφιον Δενάζην τὸν διπότον ὑπεστήριζεν διαδελφός του, πολιτευόμενος. «Οταν μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν τούτου ἔγινε μεγαλοποεπής διαδήλωσις ἀνὰ τὰς δόδούς τῆς Ζακύνθου ὁ ποιητὴς διάνα πειράχη τὸν διαδελφόν του, ἔκλεισε τὰ παράθυρα τῆς λιδιαιτέρας του κατοικίας θρυβοδώς καθ' ἓν στιγμὴν διήρχετο κατωθεν ἡ διαδήλωσις. Καὶ οὕτως πρὸς τὸν διαδελφόν του, ὡς μεγαλεῖτερον, ἔτρεφεν σισθήματα σεβασμοῦ καὶ ἔξαιρετικῆς αφοσιώσεως, καὶ διτὸν δημήτριος ἔγινε Πρόεδρος τῆς Ιονίου Γερουσίας διπότης τοῦ ἔγραφε

καὶ τοῦ ώμηλει ἐνώπιον ξένων πόντοις μὲ τὸν τίτλον τοῦ «Ψηλοτάτου».

Ἔτοι βεβαίως θυμῷ καὶ κάπωτε μάλιστα ἡ ἔξαψίς του τὸν ὥθει εἰς πράξεις διὰ τὰς διποῖας ἀμέσως κατόπιν μετενόδει καὶ ἔσπευδε νὰ ἐπανορθώσῃ τὸ ἄδικον τὸ διπότον εἶχε πράξη. Ἀλλ' αὐτὴ ἡ δρμή του δεν ἔφθανε μέχρι σημείου παθολογικοῦ καὶ δύναται ν' ἀποδοθῇ μᾶλλον εἰς τὸ γεγονός διτὶ ἡτοί ἔνα χαυδεμένο παιδί ἀριστοκράτου, συνειθισμένον νὰ μὴ ἀνέχεται ἀντιλογίας καὶ νὰ βλέπῃ πραγματοποιουμένας τὰς ἐπιθυμίας ιού. Δὲν δυνάμεθα νὰ αιτοδώσωμεν τοῦτο—δπως ἔκαμπαν μερικοὶ βιογράφοι—εἰς τὸ ἀποτέλεσμα οἰνοποσίας.

Εἰναι μὲν ἀληθὲς διτὶ διπότης νεαρᾶς του ἡλικίας ἐπινεκάπως περισσότερον τοῦ δέοντος οἶνον, ἀλλ' αὐτὸ δὲν είναι ἀρκετὸν νὰ τὸν χαρακτηρίσῃ ὡς ἀλκοολικὸν κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν τῆς ζωῆς του Νέος καὶ γλεντζές διποτής, κατ' ἀνάγκην, εύρισκομενος εἰς διασκεδάσεις καὶ συναναστροφάς μὲ τούς φίλους. ἐπινεκάπως περισσότερον, ἀλλά ποδὸς εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτὴν τῆς νεότητος δὲν ὑπερπήδησε καποτε τὰ δρυιαὶ της ἐγκρατείας; Μάλιστα γνωρίζομεν διτὶ διδύμος ἀντελήφθη τὴν βλάβην τὴν διπότων ἐπεφερεν εἰς αὐτὸν ἡ ονοποσία καὶ απεφάσισε νὰ παύσῃ πίνων. Μίαν ημέραν λοιπὸν ὁ Σολωμός ἐπήρε μίαν φιάλην οἶνου καὶ ἐπήγειν εἰς τὸ Πόρειο, τὸ ἄκρον λιμενοβραχίονος καὶ ἀφοδ απήγγειλεν αὐτοσχέδιον ποίημά του εἰς τὸν Βάκχον, ἐπέταξεν εἰς τὴν θαλασσαν τὴν φιάλην, δρκισθεὶς διτὶ δὲν θά ἐπινε πότε πλέον οἶνον. δπως σφηγεῖται δ. Μ. Σιγομόρος («Παναθηναϊα», περιοδικὸν Αθηνῶν τόμος 14 σελίς 215) Ἀλλ' ἡ αποχή του διχίγονον συνέχεια στὴ 2η σελίδα

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

ΑΠΟ ΤΟΥΣ «ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΣ ΠΟΛΙΟΡΚΗΜΕΝΟΥΣ»

«Εστησο» δὲ ἔρωτας χορὸς μὲ τὸν ξανθὸν Ἀπρίλη, κι' ἡ Φύσις ηῦρε τὴν καλὴν καὶ τὴ γλυκειά της ὥρα, καὶ με' στὴ σκιά, ποὺ ἐφούντωσε καὶ κλεῖ δροσίες καὶ μόσχους, ἀνάκουστος κελαῖδισμός καὶ λειγοθυμισμένος. Νερά καθάρια καὶ γλυκά, νερά καριτωμένα, χύνονται μέσ' στὴν ἄβυσσο τὴ μασχιθοβολισμένη, καὶ παίρνουν τὸ μόσχο της κι' ἀφίνουν τὴ δροσία τους, κι' οὐλα στὸν ἥλιο δείχνοντας τὰ πλούτια τῆς πηγῆς τους τρέχουν ἔδω, τρέχουν ἔκει, καὶ κάνουν σὰν ἀηδόνια... Δ. ΣΟΛΩΜΟΣ

ΤΡΕΙΣ ΛΕΣΒΙΟΙ ΣΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΤΟΠΟΥΣ

(Συνέχεια απ' τή 1η σελίδα) Πατριαρχεῖο Ιεροσολύμων νὰ κρατήσῃ τὴν ἀπὸ παντοῦ βαλμένη θεσὶ του, μὲ μόνο δπλο τὴ βαθειὰ πίστη, χωρὶς κανένα κοσμικὸ στήριγμα μέσα στὴν ἀπέραντη καὶ πανίσχυρη τὸτε Τουρκικὴ Αὐτοκρατορία.

Ἡ Ἑλλάδα τότε ξεσκωνόταν γιὰ τὸ μεγάλο ἀγῶνα τῆς ἀπελευθερώσεως της, πρᾶγμα ποὺ μεγάλωνε τὶς δυσχέρειες τοῦ Πατριαρχείου διότι ἡ πύλη μὲ καχυποψία καὶ δυσμένεια ἔβλεπε κάθες Ὀργανισμὸ διοικούμενο ἀπὸ «Ἐλληνος».

Τὰ ἄλλα δὲ Χριστιανικὰ «Ἐθνη ἔχοντας πίσω τους ἵσχυρές καὶ πλούσιες Κυβερνήσεις μὲ ἐπιτηδίους διπλωμάτας, δὲν ἀφήναν καμμιὰ περίστασιν νὰ μὴν ἀφαρπάσουν ἀπὸ τὸ «Ἐλληνικὸ Πατριαρχεῖο προνόμια καὶ θέσεις».

Οταν τὸ 133 μ.χ. δὲ Ἀδριανὸς κατώρθωσε νὰ ἐπιβληθῇ στὴν Παλαισινὴ καὶ νὰ καταλάβῃ τὴν Ιερουσαλὴμ ἀπῆ γόρευσε τὴν εἰσόδο σ' αὐτὴν τῶν Ιουδαίων μὲ τὴν ποινὴ τοῦ θανάτου.

Τὴν νέαν πόλιν τὴν δποίαν οἰκοδόμησε στὰ ἔρειπια τῆς Ιερουσαλὴμ ὁνδμασε Αἴλια Καπιτωλία ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Αἴλιου Ἀδριανοῦ καὶ πρὸς τιμὴν τοῦ Καπιτωλίου Διός.

Ἡ νέα πόλις κατοικεῖτο ἀπὸ Ρωμαίους καὶ Ἐθνικούς. «Ἡρχισαν δὲ νὰ ἐγκαθίστανται καὶ Χριστιανοὶ οἱ δποῖοι δργανώνονται σὲ Χριστιανικὲς Κοινότητες καὶ ἐκλέγουν καὶ Ἐπίσκοπο τὸν Ἐπίσκοπο Αἴλιας. Ἀπὸ τὸ 326 δμως ποὺ ἐπεσκεύθη τὴν Ιερουσαλὴμ ἡ Ἁγία Ἐλένη, ἀνεῦρε τοὺς Ἅγιους χώρους καὶ ἔκτισε ἐπ' αὐτῶν τοὺς λαμπροὺς καὶ μεγαλοπρεπεῖς ναούς, ἀρχίζει ἡ εύρεια ἐκεῖ συρροή τῶν Χριστιανῶν. «Οταν δὲ κατὰ τὰ μέσα τοῦ τετάρτου αἰώνος δὲ Ἀγιος Ἰλαρίων εἰσήγαγε ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο τὸν Κοινοβιακὸ βίο βρῆκε στὴν Ιερουσαλὴμ γννιμο ἔδαφος καὶ ἡ Ἁγιοταφήτικη Ἀδελφότης ἀπετέλεσε στὸ πέρασμα τόσων αἰώνων τὸν ἀκοίμητο φρουρὸ καὶ θεματοφύλακα τῶν δικαιωμάτων τοῦ Ὀρθοδόξου Πατριαρχείου.

Πῶς ἀρχικὰ δημιουργήθηκε καὶ πῶς ἔξελιχθη ἡ Σιωνίτης Ἐκκλησία μᾶς τὸ διδει παραστατικῶτατα μὲ λιγαλόγια, δὲ Ἀείμνηστος Μελέτιος Μεταξάκης δὲ μετέπειτα Οἰκουμενικὸς Πατριαρχῆς Κωνσταντινουπόλεως στὸ

σύγγραμά του «Δι ἀξιώσεις τῶν Ἀραβοφώνων ὁρθοδόξων τῆς Παλαιστίνης» ὅπου γράφει.

Τὸ ιύστημα καθ' δὲ ἀπὸ σιῶνων ἡ Σιωνίτης Ἐκκλησία κυβερνᾶται, προσιδιάζων σὺ τὴ καὶ μόνη ἐκ πασῶν τῶν ἄλλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν ἔξαιρετικὴν αὐτῆς θέσιν ὡς φρουρὸ τῶν Ιερῶν Προσκυνημάτων τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Τὰ ιερὰ Προσκυνήματα ὅματη ἐπ' αὐτῶν ἰδρύσει τῶν πρώτων Χριστιανικῶν Οἰκοδομῶν ὑπὸ τοῦ πρώτου Χριστιανοῦ Αὐτοκράτορος (τῶν Ρωμαίων) Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου καὶ τῆς Μητρός αὐτοῦ Ἐλένης προσέλαβον τὸν τύπον Ιερῶν Μονῶν διακονούμενά τε καὶ διοικούμενα ὑπὸ Μοναχῶν. Αὐτὸς δὲ Επίσκοπος Ιεροσολύμων, ἀφανῆς τέως ὑπὸ τὸν τίτλον Ἐπισκόπου Αἴλιας καὶ ὑποκειμενος τῷ Μητροπολίτῃ Καισαρείας, ἄρχεται προσλαμβάνων σημασίαν ἐν τῇ διῆ Ἐκκλησίᾳ ὡς Ἐπίσκοπος τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως καὶ ἐκ τῆς «Ἀκολουθίας τῆς Τιμῆς» ἥτις ἐδόθη αὐτῷ ὑπὸ τῆς πρώτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἡξιώθη ἐπειτα ἐν τῇ Δ'. Οἰκουμενικὴ Συνόδων νὰ συναρυθμισθῇ τῇ τετρακτύῃ τῶν τεσσάρων Πατριαρχῶν Ρώμη, Κωνσταντινουπόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ Ἀντιοχείας πέμπτος τῇ τάξει ἐρχόμενος».

(Τὸ τέλος στὸ ἐπόμενο)

Λόγω πληδώρας ὑλῆς ἀναβάλλεται διὰ τὸ ἐπόμενον «Ἡ νόσος καὶ δάνατος τοῦ Σολωμοῦ»

ΔΥΟ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΜΑΣ

«Ἀπὸ τοῦ ἐπόμενου φύλλου μᾶς ἀρχίζομε νὰ ἐφαρμόζουμε τὶς ἔξῆς καινοτομίες:

α) Καθιερώνομε «Στήλη θεμάτων ἐκλογῆς ἀναγνωστῶν». «Ο καθένας ἡ κάθε μιὰ ἀπὸ τὶς ἀναγνωστριές μᾶς μπορεῖ νὰ μᾶς ζητήσῃ νὰ πραγματευθοῦμε θέμα τῆς ἐκλογῆς των. Τὸ θέμα δμως πρέπει νὰ εἶναι μέσα στὴ γραμμὴ τοῦ περιοδικοῦ, ιστορικό, λαογραφικὸ μὲ Λεοβιακὸ περιεχόμενο.

β) Στήλη «Ἐρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων». «Οπως παραπάνω κάθε ἀναγνωστης ἡ ἀναγνωστρια, ἡμπορεῖ νὰ μᾶς ἐρωτᾷ καὶ νὰ τοὺς ἀπαντῶμεν σὲ ίστορικὰ καὶ λαογραφικὰ θέματα, Λεοβιακά, ζητῶντας μᾶς πληροφορίες, στὶς δποῖες θὰ ἀπαντῶμεν διὰ τῆς στήλης: «Ἐρωτήσεις καὶ ἀπαντήσεις».

Τὰ θέματα καὶ στὶς δυὸ παραπάνω περιπτώσεις μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ γενικοῦ Αἰολικοῦ ἐνδιαφέροντος.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΣΕΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

Τὸ πρῶτο ἐρώτημα στὸ διποῖο ἔχομε νὰ ἀπαντήσωμε, κατόπιν ἐρωτήσεων ἀναγνωστῶν μας εἰναι τὸ ἔξῆς:

α) «Ὑπῆρχε ἐλληνικὸ Ταχυδρομεῖο στὴ Μυτιλήνη κατὰ τὴν περίοδο τῆς τουρκοκρατίας, μετὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Ἐλλάδος;

· Α παντωμεν: α) Απὸ τὸ 1835 τὸ μικρὸ Ἐλληνικὸ Κράτες προσεπάθησε καὶ ἐπέτυχε νὰ ἔχῃ ἐπικοινωνία μὲ τοὺς ὑποδούλους ἀκόμη Ἐλληνας. Γιὰ τὸν οικοπόδιον αὐτὸν οἱ πρόξενοι τῆς Ἐλλάδος διηύθυναν καὶ τὰ λεγόμενα «διανεμητήρια», τὸ δὲ α) π' Ἀνατολὴ εἶχε διατεθῆ γιὰ τὴν μεταφορὰ ταχυδρομικῶν σάκκων. Τὸ πλοῖο προσήγγιζε, Χίο — Σμύρνη καὶ στὴν Μυτιλήνη, ἐκτελῶντας ἔτοι τὴν ἐπικοινωνία τῆς ὑποδούλου καὶ ἐλευθέρας Ἐλλάδος.

Στὰ 1849 συστηματοποιήθηκαν τὰ πράγματα καὶ ἔγινε Ταχυδρομεῖο τακτικὸ στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ ἡ ὑπηρεσία ἐγένετο δπως πρὶν στὶς ἄλλες πόλεις, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ Σμύρνη κ.α. Ἡ Μυτιλήνη παραμένει στὴν παλαιὰ κατάσταση. Μιὰ διακοπὴ γίνεται στὰ 1854 λόγω τοῦ πολέμου καὶ στὰ 1881 τὰ ταχυ-

δρομεῖα καταργοῦνται καὶ τοῦτο διότι δ στρατός μας δτὸν εἰσῆλθεν τὸ ἔτος ἑκεῖνο στὴν Θεσσαλία κατήργησε τὰ τουρκικά. Οἱ Τοῦρκοι ἀπήντησαν μὲ τὴν κατάργηση τῶν ἐλληνικῶν στὴν Τουρκία καὶ δ τὸ πρώτο πρωθυπουργός Κουντουριώτης ἀπὸ φόβο γενικωτέρων ταραχῶν διέταξε καὶ ἐκλεισε τὸ Κεντρικὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Κατόπιν τὰ ἐλλην. ἀτμόπλοια Πανελλήνιου καὶ Ἀχαϊκῆς ἐπερναν ταχυδρομεῖο. Τὰ πρῶτα τέλη μεταξύ Μυτιλήνης καὶ Ἀθηνῶν δραχ. μία.

β) Διάβασα μᾶς γράφει ἀναγνώστης μας, πινακίδα μὲ τὴ λέξη «μαρτύριο» στὸ βουναράκι τοῦ Μακρύ γιαλοῦ. Τὶ σημαίνει;

· Α παντωμεν: β) Πρόκειται ἐδῶ γιὰ τὴν Ἐκκλησιαστικὴ ιστορία. Ἡ λέξη μαρτύριο θὰ διασταλῇ στὴ σημασία της: «Μαρτύριο» εἶναι τὰ βασανιστήρια τῶν μαρτύρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀπὸ ἐδῶ καὶ διθάνατός των. Άλλα καὶ «μαρτύρια λέγονται αἱ Ἐκκλησίες ποὺ χτίστηκαν πάνω στοὺς τάφους μαρτύρων τῆς Ἐκκλησίας ἡ μερος δπου ἐτέθησαν τὰ λείψανταν, ἀφοῦ ἐγένετο ἀνακομηδὴ λειψάνων ἀπὸ τὶς κατακόμβες. Συνήθως οἱ Ναοὶ αὐτοὶ μαρτύρια ήσαν σὲ σχῆμα Στυροῦ ἡ καὶ πολυγωνικοί. Τὸ μαρτύριο τοῦ Μακρύ γιαλοῦ εἶναι τὰ πρωτοχριστιανικῶν χρόνων, τάφος ἀγίου ἀνδρὸς ποὺ δὲν ξεύρουμε καὶ ἀσφαλῶς θὰ εἶχε καὶ Ἐκκλησάκι ἀπὸ πάνω σὲ σχῆμα σταυροῦ διότι καὶ τὸ μαρτύριο εἶναι αὐτοῦ τοῦ σχήματος.

«ΝΕΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΙΟΣ»

· Ιστορικό, Λαογραφικό καὶ Φιλολογικό Εβδομαδιαίο Περιοδικό.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Δήμων Κοινοτ.	έτησία δρ.	150
· Ανων.	Έταιρ.	200
Τραπεζῶν		200
· Ίδιωτῶν		100
*	εξάμηνος	50
*	τρίμηνος	25
Τιμὴ φύλλου δρ.		2

· Υπενθύνος ἐπὶ τῆς ὑλῆς καὶ Προϊστάμενος Τυπογραφείου σὺν φώνας τῷ Νόμῳ Φωτῆς Δήμου Γ. Βοστάνη 8.

ΛΕΣΒΙΑΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

ΛΑΜΠΡΙΑΤΙΚΑ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Πολλά μπορεί να γραφούν γύρω στό Πάσχα, τις συνήθειες, τις προλήψεις και δοξασίες άκομα του λαού, μὲ γενικό χαρακτήρα, καὶ τέτοια είναι γιὰ τὴ καταγωγὴ τῆς γιορτῆς, τὰ ἔθιμα τῶν αὐγῶν καὶ τοῦ Πάσχα καὶ ἄλλα, θὰ συγκεντρώσωμε, δια μπορούμε τοπικά γιὰ τὴ Λέσβο, κεῖνα ποὺ ἔχουν τοπικό χαρακτήρα καὶ χρώμα, διποὺς τὰ εἴδαμε καὶ τὰ ζήσαμε. Καὶ πρώτα στὸ καθαρὰ θρησκευτικὸ τομέα. Ὁ καθένας πρέπει νὰ λειτουργῇ καὶ νὰ κοινωνήσῃ. Παλαιότερα δύμως τοῦτο ἐπρεπε νὰ συνοδεύεται μὲ τὰ «λαμπριάτικα». (Τὰ λαμπριγιάτ' κατ) δηλαδὴ τὰ καινούργια ρούχα καὶ τὰ παπούτσια. "Άλλοτε, ήταν ἀπαραίτητο καὶ τὸ «ψαθάκι» καὶ τὸ ἄσπρο πανταλόνι στὴ Μυτιλήνη.

Τὸ κερὶ τῆς Λαμπρῆς λέγεται «άναστημένο» καὶ στὰ παληά, δταν γύριζαν ἀπὸ τὴν εκκλησιά, κάμανε μὲ τὴ καπνιὰ τὸν «Σταυρό» στὴν εἶσοδο τοῦ σπιτιοῦ. Τὸ κάνουν άκομα στὸ μέρος διποὺ ήταν κρεμασμένο καὶ τὸ πέταλο καὶ τὸ καλαμένιο σταυρουδάκι ποὺ ήταν «έδρκι» γιὰ κάθε κακό. "Ολα μαζὶ ήσαν βέβαια κατὶ τὸ πιὸ δυνατὸ ἀντιμαγικό.

Πηγαίνοντας στὴν Ἐκκλησιά είχε δικαθένας μαζὶ του: Κόκκινα αὐγὰ «γιὰ νὰ τὰ ἀναστησῃ», τὸ λουλούδι ποὺ πήρε ἀπὸ τὸν ἐπιτάφιο καὶ τὸ κερὶ τῆς Μ. Παρασκευῆς. Ἡταν καλὸ νὰ φυλαχτῇ τὸ ἀναστημένο αὐγό στὰ «εἰκονίσματα» δπως καὶ τὸ λουλούδι τοῦ Ἐπιταφίου.

Μιὰ δοξασία ήταν κατάβαθα στὴν ψυχὴ τοῦ Λαοῦ. Πῶς δποιος πεθαίνε τὴν ἡμέρα τοῦ Πάσχα πήγαινε στὸ Παράδεισο.

Στὰ ἔθιμα: Διατηρούντανε ἡ κατάργηση κάθε χαιρετισμοῦ καὶ στὴ θέση αὐτῆς ἔμπαινε τὸ «Χριστός ἀνέστη» καὶ απάντηση: "Άληθως ἀνέστη. "Ετοι καλημεριζότανε οι παληοὶ ἐπὶ πενήντα ἡμέρες.

Τὸ τσουγκρισμα τῶν αὐγῶν χωρὶς νὰ είναι βέβαια μοναδικὸ ἔδω, ηταν ἔθιμο, μὲ τὸ Χριστός ἀνέστη νὰ τσουγκρίσουν τὸ αὐγά τῶν ἔχθροι καὶ φίλοι.

Στὸ ἔθιμο τοῦ ἀμνοῦ θὰ σημειωθῇ πῶς στὴ Λέσβο δὲν ὑπῆρχε τὸ ἔθιμο τοῦ δρελία. "Έδω τὸ δρνὶ ηταν φουρνι-

στὸ. Ὁ δρελίας γινότανε στὰ χωριά, στὰ παναγύρια τοῦ Ἀγίου Γεωργίου, κι' αὐτὸς ἀπὸ δρισμένες παρέες ποὺ συνδιασκεδάζανε.

Τὰ λαμπριάτικα πανηγύρια, ἐπερναν — ἔτοι ήταν — μιὰ πιὸ γιορταστικὴ ὅψη, Κι' αὐτὰ ήσαν γιὰ τὴ Μυτιλήνη, τὴς Λαγκάδας, διποὺ καιγότανε διὸ Ὁδριός, τὴς Παναγιᾶς τοῦ Κάστρου.

Πανηγυρικά ήταν καὶ ἡ δεύτερη ἀνάσταση τοῦ Ἀκλειδίου ποὺ ήταν πανηγυρικὴ καθὼς καὶ ἡ γιορτὴ στοῦ Κουρτζῆ. Πιὸ ἔδω βγαίνοντας θὰ σημειώσωμε τὸ ἰδιαίτερο χαρακτηριστικὸ τῶν πανηγυριῶν τὸ στόλισμα τῶν ἑκκλησιῶν μὲ μυροίνες καὶ χαρτάκια πολύχρωμα σὰν σημαιούλες ποὺ δὲν ἔπαισε νὰ γίνεται καὶ τώρα.

"Ἐνα παλαιὸ λαϊκὸ τραγουδάκι ἔλεγε: Μυροίνη χρυσοπράσινη τῆς Ἐκκλησιᾶς στολίδι χωρὶς ἐσὲ δὲν γίνεται κανένα πανηγύρι..."

Καὶ πραγματικὰ ἔτοι ήταν καὶ ἔτοι ἀκόμα γίνεται.

Θὰ θυμηθῶ ἀκόμα ἔνα λαϊκὸ τραγουδάκι ποὺ τὸ ἐφαρμόζανε δλοὶ οἱ πανηγυριστὲς στὴν πράξη:

"Οταν ἡ γῆς κ' διούρανδες Χριστός ἀνέτη κάνει καὶ κελαῖδηση τὸ φίλι στὸ στόμα σὰν τραγούδι καὶ ἡ ἀγάπη στὴ καρδιὰ ριζώνεται καὶ πιάνει..."

"Ήταν τὸ τραγούδι τοῦ λουλουδιοῦ τῆς λαμπρῆς: Τότε γεννᾶ κι' η Πασχαλιά τὸ πρώτο τῆς λουλούδι.

"Ἄς πούμε ριμως καὶ μερικὲς λαμπριάτικες παροιμίες: ποὺ ἔχουν θέμα τὴ Λαμπρῆ:

Γιὰ τὸν κακομαθημένο: Κάθα μέρα ἐν είνι Λαμπρῆ. "Ἐν είνι πάντα—πάντα λαμπρῆ.

Γιὰ τοὺς λίγο θρηκευούμενους: «Κάθι λαμπρὴ μιταλαβαῖν» ή «κάθι λαμπρὴ πα-

(Η συνέχεια στὴν 4 σελίδα)

ΗΛΕΣΒΟΣ ΚΑΙ ΛΗΜΝΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1886

Κατὰ τὸ ἐπισημο ημερολόγιο τῆς Τουρκίας Νομαρχίας Ἀρχιπελάγους =

Α'

"Ἐχομε ὑπ' ὅψη μας τὸ ἐπίσημο ημερολόγιο τῆς τότε Τουρκικῆς Νομαρχίας Ἀρχιπελάγους τοῦ 1886, διποὺ ἀναγράφεται στὴν Ἑλληνικὴ καὶ Τουρκικὴ γλῶσσα, ή τότε κατάστασις τῶν Νήσων Αίγαλου.

Στὸ ἡμερολόγιο τοῦτο ποὺ είχε τὴν καλωσύνη νὰ θέση στὴ διάθεσή μας διὸ φίλος κ. Ν. Καλλιγέρης, ἀφοῦ ἀναφερθοῦν οἱ χρηματίσαντες σουλτάνοι τῆς Τουρκίας μέχρι τοῦ τότε σουλτάνου Ἀβδούλ Χαμήτ Χάν Β' καὶ οἱ λοιποὶ ἡγεμόνες τῆς Εύρωπης καὶ διατίθενται ἀρκετὲς σελίδες γιὰ τὴν ἐρμηνεία τῶν τίτλων καὶ ἀξιωμάτων καὶ τὴν Ιεραρχία, τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν βαθμούχων, καθὼς καὶ τὰ παράσημα κ. α. Ἀρχίζει ἡ περιγραφὴ τῆς Νομαρχίας Ἀρχιπελάγους, ή διποὺ περιελάμβανε δλα τὰ νησιά τοῦ Αίγαλου.

Νομάρχης Ἀρχιπελάγους είναι ὁ Ἀκίφ Πασᾶς μὲ βαθμὸν Μ. Βεζύρι καὶ ἀνώτατα παράσημα, Οσμανιέ καὶ Μετζητὶέ α' τάξεως (Μεγαλοστάυρος διποὺ θά λέγαμε):

Στὸ Νομαρχιακὸ Συμβούλιο, συμμετέχουν μόνο Χριστιανοὶ οἱ Γεώργιοι, Φαφαλιός καὶ Κανελᾶς. Ἀναφέρονται καὶ οἱ ἄλλαι υπηρεσίαι καὶ συμβούλια.

"Υπηρετοῦν ἀκόμη οἱ ἔξις Ἐλληνες. Οἰκιάδης Ἐφένδης ἐπιθεωρητὴς τῆς δικαστικῆς ἔξουσίας μὲ ἀνώτατο τουρκικὸ παράσημο. Ἐπίσης καὶ δυὸ διερμηνεῖς οἱ Βίκτωρ ἐφ. καὶ Ἰωάν. Κωνσταντινίδης καὶ μεταξὺ τῶν ἀστυνομικῶν καὶ δυὸ — στὴν Κεντρικὴ Διεύθυνση τοῦ Νομοῦ — οἱ Ἀριστερῆς καὶ Παναγιωτάκης ἐφ. "Άλλοι Ἐλληνες υπάλληλοι είναι: Δυὸ δικαστικοὶ, Γρηγόριος Μιλιάδης καὶ Ἰωάν. Πλουμίδης, στὸ τμῆμα Δημοσίων Ἐργων διευθυντὴς δι τζέιμις Ἀριστάρχης καὶ οἱ μηχανικοὶ, Μπερέκετης, Σταμάτης, Γ. Γλύπτης καὶ Γεώργιος Λεριώτης καὶ στὸ τυπογραφεῖο τῆς Νομαρχίας δυὸ τυπογράφοι Ἐλληνες ἐπὶ 8 τοῦ δλου προσωπικοῦ.

Ἐπίσης περιλαμβάνονται οἱ υπηρεσίαι Χίου καὶ λοιπαὶ δωδεκανήσου. "Ο Νομὸς Λέσβου (Μυτιλήνης) περιγράφεται ως ἔξης: Διοικητής: Φαχρὴ Βέης μὲ βαθμὸν Βιλιά (Βελῆ) καὶ παράσημο Μετζητὶέ β' τάξεως.

λήνης) περιγράφεται ως ἔξης:

Διοικητής: Φαχρὴ Βέης μὲ βαθμὸν Βιλιά (Βελῆ) καὶ παράσημο Μετζητὶέ β' τάξεως.

Τὸ Συμβούλιο τῆς Διοικήσεως (Ιδαρὲ Μιτζίς) δι Διοικητὴς Πρόεδρος, δι Ιερουθύτης Δικαίοσύνης, δι Μουφτῆς Ἀβδούρ Ρεχήμ, δι Μητροπολίτης Κωνσταντίνος, δι λογιστὴς τῆς Διοικήσεως Ἐδχέμ, καὶ αἱρετοὶ σύμβουλοι, οἱ πολῖτες Μουσταφᾶ Βέης, Μεχμέτ, Μ. Κούμπας ἐφ. καὶ Σοφοκλῆς Μπουρνάζος ἐφ.

Στὴν Διοικητὴ αναφέρονται τὰ ἔξης Τμήματα: Τὸ Λογιστικόν, τῆς Ἀλληλογραφίας, τὸ Δεφτέρι Χακανή, τὸ Κτηματολόγιο, τὸ Ἐβκάφ (Βακούφ), τὸ Δασονομεῖο, οἱ Εἰσπράκτορες, ή Χωροφυλακή, ή Ἀστυνομία, διποὺ μεταξὺ τῶν ἀστυνομικῶν ἀναφέρεται καὶ δι Σπύρος (Ἀναγνώστου). "Άλλα Τμήματα: Τὸ Πρωτοδικεῖο, τὸ Ποινικό, τὸ Ἐμποροδικεῖο, διποὺ Πρόεδρος τῶν είναι Τούρκος δικαστικός, εἰς τὰ μέλη δὲ ἀναφέρονται καὶ οἱ Νικόλ. Κουρκουλῆς καὶ Γεώργιος Κούμπας, τὸ Τηλεγραφεῖο καὶ Ταχυδρομεῖο μὲ Τούρκους στὸ προσωπικό του καὶ μόνον ἔνα Χριστιανὸ τὸν Αντοάν, τὸ Φιλεκπατιδευτικὸ σωματεῖο (Ἐπιτροπή) δλοὶ Τούρκοι, τὸ γεωργικό Συμβούλιο μὲ πρόεδρο τὸν Βασ. Μάνδρα καὶ μέλη Τούρκους κτηματίες καὶ ἀπὸ τοὺς Ἐλληνες Χριστιανούς, τοὺς Χριστόφα Νουλέλη, Παναγ. Βασιλείου καὶ Κωνσταντίνο Αδαλῆ.

Τὸ Ταμεῖο Ορφανῶν μὲ Τούρκο διευθυντὴ καὶ ύποδιευθυντὴ τὸν Νικόλαο Μάνδρα καὶ μέλη τοὺς Μιχαήλ Κούμπα, Άχμέτ Βέη καὶ Μπουρνάζος ἐφ.

Τὸ Δημαρχιακὸ συμβούλιο ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς Μαρίνο έφ. (Καμπούρης) πρόεδρος (Δήμαρχος), Χαλήμ Βέης Κουλαξιαδές, Ζαφειράκης Βουρνάζος, Βασίλειος Ρουσέλλης Θεμιστοκλῆς Μαρίνος, Άντωνιος Κιαγιάς, Παν. Βασιλείου, Μιχαήλος Καρᾶς. Στὸ Προσωπικὸ τρεῖς είναι μόνο Τούρκοι, οἱ λοιποὶ Χριστιανοὶ "Ἐλληνες".

ΚΡΙΤΙΚΗ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

Γ. Θωμαΐδη «Ο κλήρος τοῦ Κάμπου», «Ο κόκκινος γλάρος». Μυθιστόρηματα. Εχώ τώρα μπροστά μου τα δύο τούτα βιβλία του Θωμαΐδη, που άπειχαν χρονικά κι' από τη στιγμή που γράψω και μεταξύ τους — το πρώτο δηγήκε στα 1951 και το άλλο στα 1953. Αυτό διστάσιο μὲ βρογθεῖ νὰ σχηματίσω μιά δλοκληρωμένη εικόνα τῆς πορείας τοῦ συγγραφέα. Και ἡ ἀνοδος εἶναι φανερή.

Ο Θωμαΐδης ἔχει μιὰ προσωπική, δικιά του, ἐκφραση. Ο κόσμος του είναι κοινός, γνωστός, πολυδιαβασμένος. Οι βασινισμένοι ἀνθρώποι του χωριού καὶ τῆς πόλης, δπως τους ξέρουμε, δπως τεύ, συγαντήσαμε σὲ τόσες ἄλλες σελίδες. Ωστόσο μὴ γνωμοτεῖ πω, δ Θωμαΐδης ἀντιγράφει. Ή ἀνέλιξη του μύθου, η πλάση τῶν χαρακτήρων, η δράση, η παρουσίαση τῶν ψυχολογικῶν στιγμῶν καὶ ἀναστατώσεων, ἔχουν κατέτιτυπο, φανερώνεν, μιὰ προσωπικότητα που παλεύει νὰ ἐκφραστεῖ περιγράφοντας ἀντικειμενικά γεγονότα. Κι' αὐτή τήν προσωπική ἐκφραση εἶναι που πρέπει νὰ τὴν συζητήσουμε.

Ο συγγραφέας ἔχει πολλὰ δικά του πράγματα νὰ πεῖ και διατίσαι, ἔχει σχηματίσει ώριμένες εἰκόνες του κόσμου καὶ θέλει, τώρα που τις ἔπλασε μὲ τὴν ουγκινησή του, νὰ τις δούμε κι' ἐμεῖς. Ακόμα διατίσεις γὰρ είναι σεβαρώτερα πραδότημα, προσβλήματα που ἀγγίζουν τὴν περιοχὴ τῆς μεταφυσικῆς, τοῦ προσριμού τῶν δυτῶν, τῆς μορίας. «Οσο κι' ἀν τὰ θέματα, καὶ γενικώτερα η ἀτρόμοσφαιρα, τῶν δύο διβλίων φαίνονται νὰ εἶναι διαφορετικά, ώστόσο στὸ δάσος διακρίνεται καθαρὰ ὁ ἴδιος ἀνθρώπος». Βέβαια, στὸν «Κόκκινο γλάρο» λειπεῖ ἐκείνη ἡ τέσσαριμπαθητικά εἰδυλλιακή χωριάτικη ἀτμόσφαιρα, δρως κυριαρχεῖ καὶ στα δύο διβλία τη ἀνθρώπινη ἀγωνία γιὰ τὴν χαρὰ κατώ απ' τὸ ήλιο, ἐστια καὶ γιὰ λίγες μικροχαρές.

Ἐκείνο ποὺ ἔποτελεῖ τὸ ἔργο χωριστὸ γνώρισμα τοῦ Θωμαΐδη καὶ τὸ θελκτικότερο, τοῦ, στα διβλία του εἶναι ἀκριβῶς αὐτὸν ἡ διασύνη του νὰ πεῖ πολλά, νὰ αδιάσει τὴν ψυχή του, νὰ τὰ πεῖ δλα. Δημιουργεῖται μιὰ ἀμεσότητα, ὁ ἀναγνώστης νοιώθει ουχία κάπαιον διπλα του νὰ τὸν κρατᾶ απ' τὸ χέρι καὶ νὰ τὸ δείχγει διαστικὰ τὴν ζωή μιᾶς πόλης. Μιὰ ψυχολογικὴ περιγραφὴ διακόπτεται γιὰ νὰ προσφερθεῖ ἐα κορμάτι ζεστής δράση, ἀκολουθεῖ μιὰ λυρικὴ περιγραφὴ τοῦ περίγυρου μὲ παράξενες παρομιώσεις, παρεμβάλλεται ἔνα γεγονός χωρὶς συνέγεια καὶ πρὸ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

— Ἀντιγράφουμε ἀπὸ τὴν ἔκθεση ἀπονομῆς τοῦ βραβείου τῶν 12 ποὺ βράβεψαν φέτος τὴν «Ζωή» τοῦ Τ. Χατζηαναγνώστου. Πρῶτα, γιὰ τὸ βραβεῖο Κώστα Ούρανη. Γρέπει εύθυνας ἀμέονας νὰ σημειώσω διαδικασία μιὰ ρευστὴ οὐσία ζωῆς, διμως απὸ τέλος μπορεῖ ν' ἀπὸ κομίσεις μόνο τὴν ἐνέπωση, πὼς δλα μίνονται γιὰ νὰ ἐκφραστεῖ ἔνας μόνο ἀνθρωπος, πὼς τίποτα δὲν εἶναι ζωντανὸ καὶ πῶς κάτω ἀπ' δλα κρύβεται ἔνας μόνο ἀνθρωπος, δ συγγραφέας. Ο Θωμαΐδης αὐτὸν κατορθώνει νὰ τ' ἀποφεύγει ἀρκετὰ στὸν «κλῆρο τοῦ κάμπου», περισσότερο στὸν «κόκκινο γλάρο». Εκείνο ποὺ τὸν σώζει εἶγαι διτζέρει νὰ ἐπιμένει σὲ ὀρισμένες στιγμές.

Εἶναι δύσκολος δ δρόμος ποὺ διάλεξε. Ἀπὸ τὴν ἐξέλιξη διμως που διαπιστώνει κανές στὸν «Κόκκινο γλάρο» φαίνεται πὼς ἔχει κάπως συνειδητοποιήσει τὶς ἀνάγκες τοῦ ψρους του καὶ προσπαθεῖ νὰ ἀφήσει τὰ ἀδύνατα σημεῖα καὶ νὰ προωθήσει τὰ καλὰ σὲ ἀρτιώτερες φόρμες. Επὶ τοῦ ἔξεζητημένες περιγραφές λιγοστεύουν, δ λυρισμὸς γίνεται θετικότερος καὶ τυλίγει τὰ κενονότα τὸ χιοῦμορ δπου χρειάζεται καὶ διακριτικότερο — δχι τόσο σπάταλο καὶ φωνακλάδικο, δπως στὸν «Κλῆρο τοῦ Κάμπου» καὶ πολλές σελίδες του, πυκνές, τὸν θέλγει διμως ἀκόμα κι' διασύνη.

Ο Θωμαΐδης ἔν δουλέψει μὲ σύγεοη καὶ αὐτογιωσία, ἀσφαλῶς θα καταχτήσει μιὰ μέρα τὴ δικιά του θέση στὴ λογοτεχνία μας. Νὰ τώρα κι' ἔνα ἀπέσπασμα στὴν τύχη. «..· Η Μαρίνα τὸ ἀγγιές τρυφερά τ' ἀντρικὸ ρούχο. Τ' ἀντρικὰ ρούχα συγκινοῦν δταν ὃ ἀντρας ἔχει φύγει. Τὰ γυναικεῖα, διελούδα ἡ μετάξι, μάλλινο γιὰ νταντέλλα, πατηκωμένα στὸ κομὸ δὲν ἔχουν περιστερη ζωή ἀπ' τὰ φύλα τῶν δεντρῶν που πέφτουν. Μά γιὰ δὲ, ταύτη τὴ στολή. Τὴν πήρε, διγήκε στὴν ταράτσα, τὴν τίναξε. Μιὰ ἀχτινα, γιὰ τελευταία, σκάλωσε στὸ χρυσὸ σερῆτι του γιακά. Εδώ ε τὸ χέρι της στὴν ταέπη, ἔβγαλε τὴν κεχριμπαρένια πιπα. Τὰ χειλῆ του αγαπημένου της είχαν ἀγγίξει τὸ χρυσὸ ἐπιστόμιο ρουφώντας τὸ γλυκὸ καπνό. Ειν' γιὰ στολὴ που φρουρούσε κείνη τὴν τελευταία μέρα. Τ' ἀπαλά χαραχτηριστικὰ τοῦ προσώπου της ήταν ίδια εἰκόνα τῆς λύπης. Στήρε τὸ μανίκι του ασπακαπιού, τόφερε στὰ χειλῆ της. Φεβήμηκε μήνυ εδγαλεῖ τὸ χέρι του ἀπ' τὸ μανίκι κ' ἀρπάξει τὸ δικό της, νὰ τὸ τραβήξει μέσ' στὸ σκοταδί. Μήνυ ἔχακολουθούσε γιὰ βαδίζει μαζύ της

δ ποιητής του μέσα στὴν πρώτη μεταπολεμικὴ δεκαετία καὶ εἶνε μιὰ συμφωνία τοῦ σημερινοῦ ανθρώπου ἀνάμικη ἀπὸ σαρκασμό, ἀπόγνωση, λυρικὴ ἔξαροι καὶ δργή.

Κυκλοφόρησε τὸ καινούργιο ποίημα τοῦ Γιάννη Ριστού «Ο ἀποχαιρετισμός». Τὸ ποίημα αὐτὸ ποὺ θεωρεῖται διτι ἀποτελεῖ τὴν πιὸ ψηλὴ ποιητικὴ δημιουργία τοῦ Ριστού εἰν' ἀφιερωμένο στὸν ἥρωα τῆς Κύπρου, Γρηγόρη Αύξεντίου καὶ στὸν ἀπελευθερωτικὸ ἀγῶνα τῶν Κυπρίων. Ο «Ἀποχαιρετισμός» κυκλοφόρησε ἀπ' τὸν έκδοτικὸ οίκο «Κέδρος».

Μὲ ἐπιτυχία ἔγινε στὴν Αἴθουσα Τελετῶν Καλῶν Τεχνῶν καὶ Γραμμάτων ἡ τελετὴ τῆς ἀπονομῆς τῶν ἐπαθλῶν τοῦ διαγωνισμοῦ διηγήματος, τὸν διποίον είχε προκηρύξει ἡ «Ενωσίς Νέων Ελλήνων Λογοτεχνῶν. Μὲ διμιλητάς τὴν πρόεδρο Ειρήνη Κορηκάκη καὶ μὲ εισηγήτρια τὸ μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Γιάννα Λήδα, Παρευρέθησαν, δ πρόεδρος τῆς Εθνικῆς Εταιρίας Ελλήνων Λογοτεχνῶν Σιραμυριβήλη καὶ πελλοὶ ἄλλοι ἀνθρώποι τῶν Γραμμάτων. Τὸ βραβεῖο τῶν χιλιων δρχ. τὸ πηρε δ Ν. Αγγελῆς μὲ τὸ διηγήμα του «Τὸ ζαβό σκυλί». Τὸν πρώτο ἔπαινο ἡ «Αννα Καρότση γιὰ τὸ διηγήμα της «Κληρονόμοι» καὶ τὸν έπειταρο δ Τ. Χατζηαναγνώστου μὲ τὸ διηγήμα του τὸ «Παραμύθι τῆς γιαγιᾶς». Εν τῷ μεταξύ σήμερα καὶ ώραν 5.30 μ.μ. είς τὴν Στέγην Καλῶν Τεχνῶν καὶ Γραμμάτων, Καραγεώργη Σερβίας 8. Θα διενεργηθοῦν ἀρχαιρεούσαι τῆς Ειώσεως Νέων Ελλήνων Λογοτεχνῶν.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠ' ΤΗ ΖΗ ΣΕΛΙΔΑ

γαλν' στν' ἀκκλησᾶ. Γιά έκεινους ποὺ ἀργούν. «Κατὰ ποὺ μαρτυρεῖ γη φλασκα μήδι φέτου λαμπρή μήδι τ' χρόν». Πάσχα...

Γιά τοὺς δικούους καὶ υπαράδες: «Καλός η νύπνους τὴν ουγή Γυμνός γη κώλους τὴν λαμπρή. (δηλ. δέν έχει κανούρια ρούχα).

Καὶ τελειώνω τὰ λίγα μου αὐτὰ λαογραφικά γιὰ τη λαμπρή μὲ τον παρακάτω στίχο ποὺ τσως νόλεγεται ἀκόμα. Τότε ηγαν τὸ σοτείο τῶν πανηγυριστῶν: Χριστός ἀνέοτη μάτια μου ἔλα καὶ φιληθούμε καὶ σὰν σ' ἀρέσ' ἀγάπη μου ἔλα νὰ κοιμηθοῦμε. Ξανάλα νὰ τὰ ποῦμε. Φ.Δ.